

Olje og energidepartementet
Postboks 8148-Dep

0033 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
04/1944-162	
DATO - 1 MARS 2005	
AN	EKSP.
521	

JNR: 05/00174-2
ARK:
DATO: 24.02.2005
SAKSB: Kjell Vøllestad
Tlf.nr. 35 99 70 18

Melding om vedtak

Særutskrift: Høringsuttalelse til NOU 26- 2004 om hjemfallsordningen for kraftverk

Vedtak i Kommunestyret - 23.02.2005:

Kommunestyret i Drangedal mener at vannkraftressursene er et viktig fundament som det er helt avgjørende å ha råderett over, for å sikre verdiskaping og velferd i Norge. Vannkraften er en nasjonal ressurs på linje med fisk, olje og gass. Drangedal kommunestyre vil understreke viktigheten av offentlig eie og kontroll med disse naturressursene som må forvaltes i et langsiktig perspektiv med kommende generasjoner som tidshorisont.

Kommunestyret gir sin støtte til mindretallets syn i hjemfallsutvalget, og mener at transaksjonsmodellen er den beste løsningen av de foreslåtte.

Kommunestyret mener at staten må sørge for en avklaring av EØS-avtalens betydning for fremtidige konsesjons- og hjemfallsregler. Saken bør ikke fremmes for Stortinget for endelig behandling før en slik avklaring foreligger.

Skulle flertallets syn få gjennomslag vil dette gi et økt press for salg av rettigheter til vannressurser – også til utlandet.

Drangedal kommunestyre mener at de konsesjonsfrie utbyggingene fra før 1909 også må bli omfattet av hjemfallsreglene.

Det bør kunne knyttes vilkår til konsesjoner som sikrer lokalsamfunn mot for eksempel nedleggelse av arbeidsplasser.

Adr.:
Gudbrandsveien 7,
3750 DRANGEDAL

Servicekontoret: 35 99 70 00
Sentralbord
kommunehuset: 35 99 70 00
Telefaks servicekontoret: 35 99 70 99

Org. nr. 933 277 461
Bankgiro: 2635.07.00284
Postgiro: 0809.45.77706
Konto for skatt: 7855.05.08175

Kopi av kommunestyresak 005/05 følger vedlagt

Med hilsen

Jostein Harm

Rådmann

Grethe Steen

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
021/05	Formannskapet	23.02.05
005/05	Kommunestyret	23.02.05

Høringsuttalelse til NOU 26- 2004 om hjemfallsordningen for kraftverk

Rådmannens innstilling:

1. Drangedal kommune mener at hjemfallssaken må utsettes inntil det foreligger avklaring fra ESA om hjemfallsutvalgets forslag til nytt regelverk er i samsvar med EØS-avtalens bestemmelser. Når dette er avklart må saken ut på ny høringsrunde.
2. Dersom saken tas opp til behandling i stortinget uten ny høring støtter Drangedal kommune KS-mindretallets syn i hjemfallsutvalget.

Behandling i Formannskapet - 23.02.2005:

Tore Halvorsen la på vegne av AP/SV fram følgende endringsforslag:
Kommunestyret i Drangedal mener at vannkraftressursene er et viktig fundament som det er helt avgjørende å ha råderett over, for å sikre verdiskaping og velferd i Norge. Vannkraften er en nasjonal ressurs på linje med fisk, olje og gass. Drangedal kommunestyre vil understreke viktigheten av offentlig eie og kontroll med disse naturressursene som må forvaltes i et langsiktig perspektiv med kommende generasjoner som tidshorisont.

Kommunestyret gir sin støtte til mindretallets syn i hjemfallsutvalget, og mener at transaksjonsmodellen er den beste løsningen av de foreslåtte.

Kommunestyret mener at staten må sørge for en avklaring av EØS-avtalens betydning for fremtidige konsesjons- og hjemfallsregler. Saken bør ikke fremmes for Stortinget for endelig behandling før en slik avklaring foreligger.

Skulle flertallets syn få gjennomslag vil dette gi et økt press for salg av rettigheter til vannressurser – også til utlandet.

Drangedal kommunestyre mener at de konsesjonsfrie utbyggingene fra før 1909 også må bli omfattet av hjemfallsreglene.

Vedtak i Formannskapet - 23.02.2005:

Kommunestyret i Drangedal mener at vannkraftressursene er et viktig fundament som det er helt avgjørende å ha råderett over, for å sikre verdiskaping og velferd i Norge. Vannkraften er en nasjonal ressurs på linje med fisk, olje og gass. Drangedal kommunestyre vil

understreke viktigheten av offentlig eie og kontroll med disse naturressursene som må forvaltes i et langsiktig perspektiv med kommende generasjoner som tidshorisont.

Kommunestyret gir sin støtte til mindretallets syn i hjemfallsutvalget, og mener at transaksjonsmodellen er den beste løsningen av de foreslåtte.

Kommunestyret mener at staten må sørge for en avklaring av EØS-avtalens betydning for fremtidige konsesjons- og hjemfallsregler. Saken bør ikke fremmes for Stortinget for endelig behandling før en slik avklaring foreligger.

Skulle flertallets syn få gjennomslag vil dette gi et økt press for salg av rettigheter til vannressurser – også til utlandet.

Drangedal kommunestyre mener at de konsesjonsfrie utbyggingene fra før 1909 også må bli omfattet av hjemfallsreglene.

Det bør kunne knyttes vilkår til konsesjoner som sikrer lokalsamfunn mot for eksempel nedleggelse av arbeidsplasser.

Behandling i Kommunestyret - 23.02.2005:

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt

Vedtak i Kommunestyret - 23.02.2005:

Kommunestyret i Drangedal mener at vannkraftressursene er et viktig fundament som det er helt avgjørende å ha råderett over, for å sikre verdiskaping og velferd i Norge. Vannkraften er en nasjonal ressurs på linje med fisk, olje og gass. Drangedal kommunestyre vil understreke viktigheten av offentlig eie og kontroll med disse naturressursene som må forvaltes i et langsiktig perspektiv med kommende generasjoner som tidshorisont.

Kommunestyret gir sin støtte til mindretallets syn i hjemfallsutvalget, og mener at transaksjonsmodellen er den beste løsningen av de foreslåtte.

Kommunestyret mener at staten må sørge for en avklaring av EØS-avtalens betydning for fremtidige konsesjons- og hjemfallsregler. Saken bør ikke fremmes for Stortinget for endelig behandling før en slik avklaring foreligger.

Skulle flertallets syn få gjennomslag vil dette gi et økt press for salg av rettigheter til vannressurser – også til utlandet.

Drangedal kommunestyre mener at de konsesjonsfrie utbyggingene fra før 1909 også må bli omfattet av hjemfallsreglene.

Det bør kunne knyttes vilkår til konsesjoner som sikrer lokalsamfunn mot for eksempel nedleggelse av arbeidsplasser.

Vedlegg

”Hjelp til arbeidet med høring av forslaget til endringer i reglene om hjemfall” utarbeidet av KS.

”Hjemfall ” av adv. Caroline Lund

Dokumenter i saken

NOU 2004 : 26 Hjemfall

Olje og energidepartementets høringsbrev dat. 01.12.04

Hjemfallutvalgets innstilling – mindretallets synspunkter og forslag.

Bakgrunn

Hjemfall betyr at vannfall, vassdragsregulering og tilhørende kraftanlegg tilfaller staten vederlagsfritt etter utløpet av konsesjonsperioden. Hjemfallsregelverket skiller i dag mellom offentlige og andre aktører ved at det bare er de private som blir omfattet av kravet om hjemfall.

EU's overvåkningsorgan for EØSavtalen, ESA (EFTA Surveillance Authority) har reist spørsmålet om denne forskjellsbehandlingen er i strid med EØS-avtalen. Dette er noe av bakgrunnen for at Olje og Energidepartementet har fått utarbeidet NOU nr 26-2004 om hjemfall. Den er sendt på høring med høringsfrist 1.3.2005. Utredningen inneholder flertall- og mindretallsforslag til endringer av lovverket.

Hovedgrunnen til utvalget har delt seg er forskjellig tolkning av hva som ESA vil tillate av hjemfallsordninger. Kommunenes sentralforbud har vært med i utvalget som har utarbeidet NOU'en og har gått inn for mindretallsforslaget i utredningen. NOU'en ble drøftet på møte i Folkets Hus i Oslo den 20.01.05. Det kom her klart fram at det er en stor svakhet ved utredningen at all tolkning av forholdene rundt EØS-avtalen kun er gjort av departementets EØS ekspert som har vært medlem av utvalget. På møtet ble det framlagt vurderinger fra uavhengige norske EØS eksperter som kom til helt andre konklusjoner enn det som departementets mann har gjort. Konklusjonen fra høringsmøtet i Oslo hvor stort sett alle kraftverkseiere og kraftbransjen for øvrig i Norge, var representert var derfor meget klar. Før stortinget gjør omfattende endringer i lovverket for å tilpasse dette til EØS-avtalen så må det føres forhandlinger med ESA slik at det blir klarlagt på hvilke punkter dages lovverk om hjemfall er i strid med EØS-avtalen, samt hvilke av de foreslåtte endringene som ESA kan godta.

Styret i Drangedal Everk behandlet saka i møte 28.01.05 og fattet slikt vedtak:

Saken oversendes Drangedal kommune med en oppfordring at de som eier av et kraftselskap avgir en uttalelse om NOU 2004: 26 ”Hjemfall”.

Vurdering

I Norge har det vært tradisjon at det er det offentlige som eier vannkrafta. På landsbasis er det kun 10% som eies av private og som dermed omfattes av dagens regelverk om hjemfall. I Drangedal er det kommunen som eier alle kraftverk med unntak av et par små minikraftverk. Til orientering nevnes at kraftstasjonen ved Dalsfossdammen som regulerer vannstanden Toke ligger i Kragerø kommune. Her er det gitt konsesjon før 1909 og kraftanlegget er dermed fritatt fra krav om hjemfall. Det har imidlertid kommet synspunkter på at dette også kan være i strid med EØS-avtalen og dermed en sak for ESA.

På fylkesnivå er det stor enighet om at det offentlige bør stå som eiere av vannkrafta Fylkestinget sluttet seg 9.12.04 enstemmig til følgende forslag: ”Offentlig eierskap av vannressursene må sikres – arvesølvet må ikke selges”

Hjemfallsutvalgets flertallsinnstilling hevdes å uthule hjemfallsordningen og at viss den vedtas vil den føre til omfattende salg og privatisering av kraftverk.

KS hevder at kommuner og fylkeskommuner som er direkte eiere, bør i samband med hjemfall kunne sees som forvaltningsnivå innen den norske stat, slik at de ikke blir omfatta av nytt regelverk og at de dermed kan beholde sine evigvarende konsesjoner.

Konklusjon

Drangedal kommune mener at hjemfallssaken må utsettes til det foreligger avklaring fra ESA på om hjemfallsutvalgets forslag til nytt regelverk er i samsvar med EØS-avtalens bestemmelser. Når dette er avklart må saken ut på ny høringsrunde.

Dersom saken tas opp til behandling uten ny høring støtter Drangedal kommune KS-mindretallets syn i hjemfallsutvalget.

Drangedal, den 08.02.2005